

Sociální prostředí, sociální a zdravotní služby, kriminalita, bezdomovectví

ANOTACE

Žáci se na základě příběhu v on-line únikové hře dozví, co je sociální prostředí, sociální a zdravotní služby, kriminalita a bezdomovectví. Vyplní pracovní list, který podněcuje k zamyšlení nad tématy této lekce.

Určeno pro (stupeň): 2. stupeň

Místo realizace: počítačová učebna/třída, která má k dispozici tablety

Časová dotace: 90 min.

Prostředky výuky: počítače/tablety, psací potřeby

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Průřezová téma: Osobnostní a sociální výchova

TEORETICKÁ ČÁST

Sociální prostředí je prostředí, ve kterém se narodíme, vyrůstáme a žijeme. Jsou to nejen města, domy, veřejné služby, silnice, ale i náš domov, školy, univerzity a společnost, ve které pracujeme. Jsou to místa, kde si vytváříme vzájemné vztahy sociálního prostředí, na kterých do značné míry závisí naše fyzické a duševní zdraví. Jde tedy o rodinu, kamarády, kolegy, ale také o jazyk, kterým mluvíme a o kulturní a náboženské hodnoty, které máme. Rodina je společnost, která nejvíce ovlivňuje první roky našeho života. Také škola je místem socializace, kde se učíme, jak se chovat k ostatním lidem.

Pokud se nám nedaří správně socializovat, dopady mohou sahát až do pravomocí policie, sociální pracovnice, soudů apod.

Pojmem zdravotní služby se rozumí poskytování zdravotní péče zdravotnickými pracovníky a činnosti jiných odborných pracovníků vykonávané v přímé souvislosti s poskytováním zdravotní péče, konzultační služby, jejichž účelem je posouzení léčebného postupu, nakládání s tělem zemřelého, zdravotnická záchranná služba, zdravotnická dopravní služba apod.

Kriminalita je veškeré páchaní přestupků nebo trestných činů. Přestupek je protiprávní čin. Klasickými příklady jsou přestupky dopravní, proti veřejnému pořádku nebo proti občanskému soužití. Za přestupek lze uložit správní tresty jako napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty apod. Trestný čin je označení pro jednání, kterým pachatel zásadním způsobem poškozuje nebo ohrožuje státní mocí chráněné zájmy a které proto stát trestá.

Termínem bezdomovec je označována osoba, nemající domov či možnost dlouhodobě využívat nějaké přístřeší. Termín bezdomovectví pak označuje způsob života této osoby. Bezdomovectví je nejvíc patrné v chudších a odlehlejších částech velkoměst a většinou je spolu s dalšími negativními faktory, doprovázeno sociální izolovaností a psychickým strádáním. Z širšího pohledu jde vždy o nedostatečné příjmy, které neumožňují lidem opatřit si vlastní bydlení (důvody mohou být různé – pracovní neschopnost ze zdravotních důvodů, neochota najít si práci, apod.)

METODICKÁ ČÁST

Aktivita 1

Žáci se rozdělí do skupin (podle množství PC/tabletů) a zadají URL adresu on-line únikové hry, případně si ji zobrazí přes QR kód. Postupují dle pokynů hry a průběžně vyplňují pracovní list.

Poznámka pro pedagogy: Některé otázky v PL (sociální prostředí) jsou lehce citlivé. Doporučujeme jejich vyplnění nechat na dobrovolnosti.

ÚNIKOVÁ HRA

https://bit.ly/unikovka_olivie1

VÝSTUP Z ÚNIKOVÉ HRY (pouze pro pedagogy)

https://bit.ly/duha_rainbow

Aktivita 2 – Reflexe, debata

Na konci hodiny žáci sdílejí své dojmy z únikové hry a dobrovolně sdílí své odpovědi v pracovním listu.

TIPY A NÁPADY PRO ROZŠÍŘENÍ AKTIVITY

- Žáci mohou vymyslet detektivku – komiks (klíčová slova: stopa, místo činu, pachatel, svědek, důkaz, výpověď, výslech, soud)
- Policie ČR – Chovej se jak máš, i když 15 nemáš

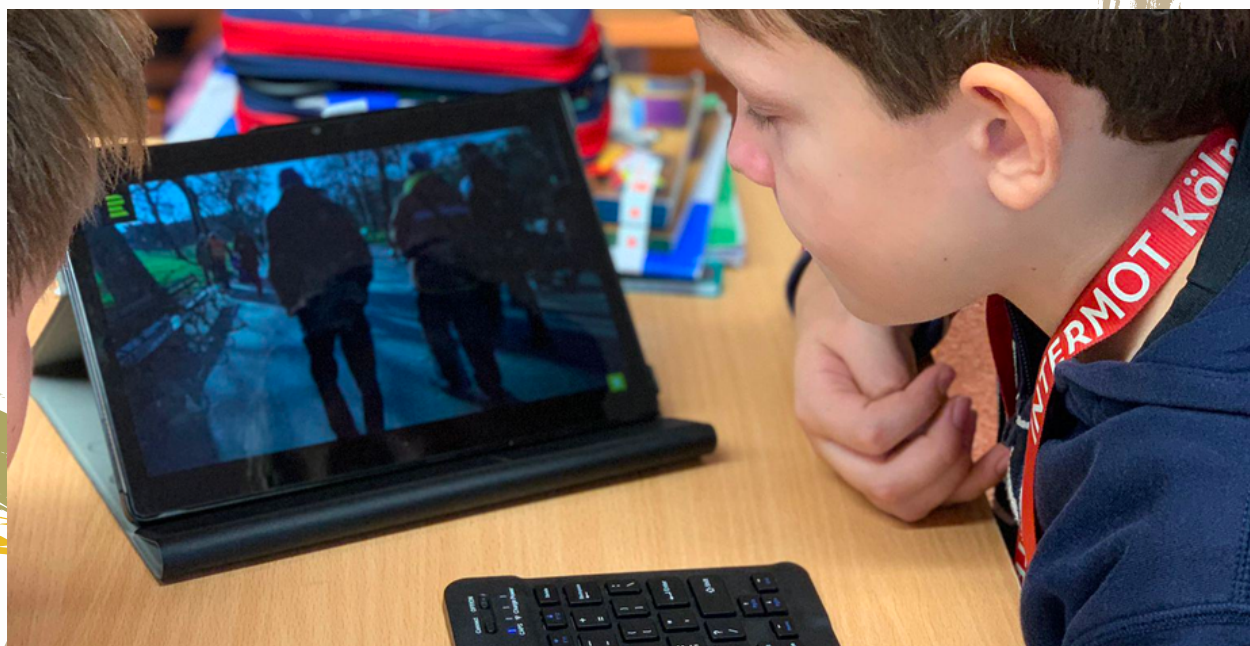
https://bit.ly/policie_video

Video, článek o VB a bezdomovectví

https://bit.ly/vb_bezdomovectvi

ZKUŠENOSTI Z REALIZACE

"Přestože je tato lekce doporučena pro 2. stupeň ZŠ, žáci 5. třídy ji zvládli skvěle. Velmi zajímavé a povedené je zpracování příběhu v on-line únikové hře. Tato aktivita se žákům líbila a všechny zajímalo, jak se bude příběh vyvíjet dále a jak dopadne. Všechny pojmy – sociální prostředí, sociální a zdravotní služby, kriminalita a bezdomovectví jsme si společně vyjasnili, ale většinou nebylo třeba, protože vše bylo žákům jasně a přehledně vysvětleno. Velmi zdařilý je i komiksový příběh "Chovej se, jak máš, i když 15 nemáš" od Policie ČR. Metodika zpracovaná výborně, bez připomínek."

PRACOVNÍ LIST
Sociální prostředí, sociální a zdravotní služby, kriminalita, bezdomovectví

DUHA

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Cítíme se doma dobře.

OTÁZKA Č. 1
Jak se cítíte ve svém domácím prostředí? Líbí se ti prostor, místo (lokality), interiéry? Pokud ne - co se ti nelíbí konkrétně? Co by se dalo změnit?

Chtěla bych změnit

OTÁZKA Č. 2
Jaké vztahy jsou ve vaší rodině? Cítíte se doma uvítaný? Pokud ne - co by ti pomohlo?

*Čas se máe rodiny navzájem raději
Cítíme se uvítáni*

ZDRAVOTNÍ SLUŽBY
Napíšeš číslo z plánu nemocnice. Na které oddělení pojeděš Olivie se zloženou pohov?

číslo nemocnice 18

BEZDOMOVECTVÍ

*Je nám fuk líto, ale jedno není ve vidu
co je důležitější, uvážíme na slyšení.*

OTÁZKA Č. 1
Co si myslíš o lidech ve videu a o tom, co v něm mladí lidé říkají?

*první návštěva
občasně*

OTÁZKA Č. 2
Máš nějaký nápad, jak by se dalo pomoci lidem, kteří se ocitli bez domova?

DOPORUČENÁ LITERATURA

MATOUŠEK, Oldřich; Sociální služby; Portál 2011, ISBN 978-80-262-0041-3

MAREK, Jakub, STRNAD, Aleš, HOTOVCOVÁ, Lucie; Bezdomovectví;

Portál 2012; ISBN 978-80-262-0090-1

Kolektiv autorů; Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví;

Fortuna Libri (ČR) 2007; ISBN 80-7168-943-2

ZDROJE

- <https://www.nyrany.cz/mesto/socialni-sluzby/co-jsou-socialni-sluzby/>
- <https://vzdelavanivsem.cz/novinky/385-o-profesi-pracovnik-v-socialnich-sluzbach>
- <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/48>
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kriminalita>
- Přestupek – Wikipedie (wikipedia.org)
- <https://bezdomovci.estranky.cz/clanky/definice-bezdomovectvi.html>
- <https://www.fnhk.cz/pacient-a-jeho-blizci/jak-se-k-nam-dostanete/orientacni-plan>

PŘÍLOHY

Příloha 1: Pracovní list k dobrovolnému sdílení na konci lekce

PRACOVNÍ LIST

Sociální prostředí, sociální a zdravotní služby, kriminalita, bezdomovectví

Pozn.: Otázky mohou být

SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ	
<p>OTÁZKA Č. 1 Jak se cítíš ve svém domácím prostředí? Líbí se ti prostor, místo (lokalita), interiér? Pokud ne - co se ti nelíbí konkrétně? Co by se dalo změnit?</p>	
<p>OTÁZKA Č. 2 Jaké vztahy jsou ve vaší rodině? Cítíš se doma uvolněně? Pokud ne - co by ti pomohlo?</p>	

ZDRAVOTNÍ SLUŽBY	
<p>Napiš číslo z plánu nemocnice. Na které oddělení pojede Olívie se zlomenou nohou?</p>	

BEZDOMOVECTVÍ	
<p>OTÁZKA Č. 1 Co si myslíš o lidech ve videu a o tom, co v něm mladí lidé říkají?</p>	
<p>OTÁZKA Č. 2 Máš nějaký nápad, jak by se dalo pomoci lidem, kteří se ocitli bez domova?</p>	